

Att möta eleverna i den språkligt heterogena skolan: om inkluderande undervisning för alla elever

Päivi Juvonen

Mer än var fjärde elev i såväl grundskolan som gymnasieskolan talar svenska som sitt andraspråk (Skolverket, 2020). Dessa flerspråkiga elever utgör ingen enhetlig grupp, utan omfattar allt från helt nyanlända elever till elever som redan från början utvecklat svenska språket jämte andra språk. Gemensamt för de elever som undervisas på sitt andraspråk är emellertid att de i större utsträckning än de som har svenska som sitt förstaspråk behöver utveckla språk- och ämneskunskaper parallellt.

I mitt föredrag diskuterar jag två pågående ideologiska skiften inom skolforskning, med bäring på hur vi kan möta flerspråkiga elever och stödja deras skolgång. Det ena har kallats för *det flerspråkiga skiftet* (Conteh & Meier, 2014; May, 2014; 2019). Förenklat innebär skiftet att från att ha sett människor och samhällen som i grunden enspråkiga, och efter att ha eftersträvat och värderat enspråkighet högt, har fler och fler forskare och praktiker ändrat sin syn och omhuldar idag en alternativ syn på världen, där flerspråkighet är normen, och bör eftersträvas och värderas därefter – oavsett vilka språk det handlar om. Det andra skiftet kan kallas för *ett inkluderande skifte* bortom specialpedagogik (Bunar & Juvonen (resubmitted), Schuelka et al. 2019), där varje elevs identitet, personlighet, förmågor och fallenheter stöttas och tas tillvara vid kunskapande istället för att utestängas och till och med förnekas i skolsammanhang. Båda dessa skiften delar en rörelse från bristtänkande till resurstänkande och från exklusion till inklusion; de eftersträvar social och epistemisk rättvisa samt ger starkt stöd för att tillvarata elevernas samlade språkliga och kunskapsmässiga resurser i undervisning.

Referenser:

Bunar, N. & Juvonen, P. (resubmitted) 'Not (yet) ready for the mainstream'. Newly Arrived Migrant Students in a separate educational program. *Journal of Education Policy*.

Conteh, J. & Meier, G. (eds). (2014) *The multilingual turn in languages education: Opportunities and challenges*. Bristol, UK. Multilingual Matters.

May, S. (ed) (2014) *The multilingual turn: Implications for SLA, TESOL and bilingual education*. New York: Routledge/Taylor & Francis.

May, S. (2019) Negotiating the Multilingual Turn in SLA, *The Modern Language Journal*, [Supplement: SLA Across Disciplinary Borders: New Perspectives, Critical Questions, and Research Possibilities] 103 (S1), 122–129.

Schuelka, M., Johnstone, C., Thomas, G. & Artiles, A. (2019). *The Sage Handbook of Inclusion and Diversity in Education*. DOI: <http://dx.doi.org/10.4135/9781526470430>

Skolverket (2020) *Elever med undervisning i modersmål 2019/20*. Hämtat från Skolverket.se 2021-01-14.

